

УДК 336.2

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.212.85-91>**Назарова Г.Б.**

кандидат економічних наук

Центральноукраїнський національний технічний університет

Nazarova Halyna

PhD in Economic Sc.

Central Ukrainian National Technical University

<https://orcid.org/0000-0001-7401-0402>**Дрозд І.К.**

доктор економічних наук

Національна академія статистики, обліку та аудиту

Drozd Iryna

Dr. of Economic Sc.

National Academy of Statistics, Accounting and Auditing

<https://orcid.org/0000-0002-1930-2522>**Кононенко Л.В.**

кандидат економічних наук

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Kononenko Lesia

PhD in Economic Sc.

Kherson State Agrarian and Economic University

<https://orcid.org/0000-0001-5698-5003>

ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ КОНТРОЛЬОВАНИХ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ БАЗИ ТА КОНТРОЛЮЮЧИХ ОСІБ

У статті досліджено актуальні проблеми функціонування механізму оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній (КІК) в Україні в контексті імплементації Плану дій BEPS та глобальних тенденцій деофшоризації економіки. Обґрунтовано, що запровадження правил КІК у національне податкове законодавство супроводжується низкою труднощів, пов'язаних із визначенням об'єкта оподаткування, ідентифікацією контролюючих осіб та надмірним адміністративним навантаженням на бізнес.

Досліджено специфіку застосування механізму «кільцевого обліку» (ring-fencing) для операцій із фінансовими інструментами, концепцію податкової нейтралізації облікових оцінок щодо нереалізованих доходів і витрат, а також обмеження процентних витрат та застосування принципу «втягнутої руки» у контрольованих операціях. Встановлено, що чинні алгоритми коригування створюють значний розрив між фінансовим і податковим обліком, що часто призводить до оподаткування виключно «паперових» прибутків підприємств. Розроблено та запропоновано напрями вдосконалення механізму КІК в Україні.

Ключові слова: контрольовані іноземні компанії, контрольована іноземна компанія, BEPS, податкова база, контролююча особа, податкова прозорість, транснаціональні корпорації.

TAXATION OF INCOME OF CONTROLLED FOREIGN COMPANIES: CHALLENGES IN DETERMINING THE TAX BASE AND IDENTIFYING CONTROLLING PERSONS

This article examines the current challenges related to the operation of the profit taxation mechanism for controlled foreign companies (CFCs) in Ukraine, within the context of the implementation of the BEPS Action Plan and global trends towards de-offshorization. The author substantiates that the incorporation of CFC rules into national tax legislation is a necessary step to counteract the erosion of the tax base and profit shifting to low-tax jurisdictions. It is

ISSN друкованої версії: 2224-6282

ISSN електронної версії: 2224-6290

© Назарова Г.Б., Дрозд І.К., Кононенко Л.В., 2026

demonstrated that the execution of these rules is accompanied by systemic difficulties related to determining the taxable item, identifying controlling persons, and imposing an excessive administrative burden on businesses.

The purpose of the study is to conduct a comprehensive analysis of issues related to determining the tax base for CFC income and to develop research-based recommendations for improving the relevant tax mechanism. The article highlights the main areas for adjusting the financial performance of foreign entities. Specifically, the research explores the specifics of applying the "ring-fencing" mechanism to transactions involving financial instruments, the concept of tax neutrality for accounting estimates, the limitation of interest expenses, and the application of the arm's length principle. It has been established that current adjustment algorithms create a significant gap between financial and tax accounting, often resulting in the taxation of "paper" profits.

The analysis of conditions for exempting CFC adjusted profits from taxation demonstrates that the current system requires institutional modernization to minimize the risks of artificial business fragmentation. The study proposes strategic areas for improvement, namely: the systematic harmonization of tax accounting with IFRS, the differentiation of penalties based on the economic substance of violations, and the enhanced digitalization of administration processes. It is substantiated that these measures will enable a fair balance between the state's fiscal interests and the principles of economic neutrality, encouraging transparent international operations by domestic investors.

Keywords: controlled foreign companies, controlled foreign company, BEPS, tax base, controlling person, tax transparency, multinational corporations.

JEL classification: H25, H26, F23, K34.

Постановка проблеми. Глобалізація економічних процесів, розвиток транснаціонального бізнесу та активне використання офшорних юрисдикцій зумовили необхідність запровадження нових інструментів податкового контролю. Одним із таких інструментів стали правила оподаткування контрольованих іноземних компаній, які є складовою Плану дій BEPS, розробленого Організацією економічного співробітництва та розвитку.

В Україні механізм КІК було впроваджено шляхом внесення змін до Податкового кодексу України, що стало важливим кроком на шляху гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами. Водночас практична реалізація цих правил супроводжується низкою проблем, зокрема щодо визначення податкової бази та ідентифікації контролюючих осіб.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика оподаткування КІК досліджується у працях як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Гуцаленко Л. і Трохимець Б. підкреслюють, що оподаткування контрольованих іноземних компаній спрямоване на запобігання розмиванню податкової бази через перенесення прибутку до низькоподаткових юрисдикцій та забезпечує оподаткування нерозподіленого прибутку на рівні резидента-контролера [2].

Негода Ю. і Долженко І. розглядають контрольовані іноземні компанії як ключовий інструмент протидії розмиванню податкової бази, що забезпечує включення нерозподіленого прибутку іноземних структур до оподаткованого доходу контролюючих осіб відповідно до принципу оподаткування за місцем створення вартості [8].

Гриненко І. і Проскура К. розглядають оподаткування КІК як механізм включення скоригованого прибутку таких компаній до податкової бази контролюючої особи в Україні, що спрямований на забезпечення прозорості доходів та запобігання їх виведенню за кордон [1].

Міляуша Р. Пінська І., Ніна І. Маліс та Микола С. Мілоголов визначають оподаткування контрольованих іноземних компаній як інструмент протидії

розмиванню податкової бази та переміщенню прибутку до низькоподаткових юрисдикцій, що забезпечує включення нерозподіленого прибутку іноземних компаній до оподаткування в країні резидентності контролера. Вони зазначають, що КІК базується на наявності іноземної компанії, контролю з боку резидента та використанні такої структури для мінімізації податків, при цьому ключовими критеріями виступають частка володіння, фактичний вплив і характер отриманого доходу [11].

Урман Я. розглядає оподаткування КІК як механізм прискореного включення іноземних доходів до податкової бази без відтермінування, що впливає на інвестиційну прибутковість, але водночас має обмежений фінансовий ефект через можливості податкового планування [12].

Разом із тим, питання визначення податкової бази та критеріїв контролю залишаються дискусійними та потребують подальшого наукового осмислення.

Метою статті є дослідження проблем визначення податкової бази доходів контрольованих іноземних компаній та ідентифікації контролюючих осіб, а також обґрунтування напрямів удосконалення відповідного механізму оподаткування.

Методи дослідження. Теоретико-методологічною основою дослідження слугували фундаментальні положення сучасної економічної теорії, праці провідних вітчизняних і зарубіжних науковців у сфері міжнародного оподаткування та боротьби з розмиванням податкової бази. Для досягнення поставленої мети було використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів. Зокрема, системно-структурний підхід використано для аналізу механізму КІК як цілісної системи, що включає суб'єктів контролю, об'єкти оподаткування та правові фільтри (звільнення); метод порівняльно-правового аналізу застосовано при вивченні міжнародного досвіду (зокрема стандартів ОЕСР) та його адаптації до українських реалій; логіко-семантичний метод використано для уточнення понять «контролююча особа», «фактичний контроль» та «скоригований прибуток»; методи аналізу та синтезу - при

дослідженні окремих напрямів коригування фінансового результату (механізм «ring-fencing», обмеження EBITDA, принцип «витягнутої руки»); графічний метод - для візуалізації алгоритмів коригування прибутку та систематизації умов звільнення КІК від оподаткування.

Основні результати дослідження. З 1 січня 2022 року в Україні набули чинності норми, що регулюють діяльність контрольованих іноземних компаній, які були імплементовані шляхом включення статті 39-2 до Податкового кодексу України. Вказані положення поширюються на резидентів України – як фізичних, так і юридичних осіб, які прямо або опосередковано володіють іноземними компаніями чи здійснюють над ними фактичний контроль. Сутність запровадженого механізму полягає у необхідності оподаткування в Україні прибутків таких компаній, навіть у разі їх нерозподілу.

Водночас слід зазначити, що правила КІК не є принципово новим явищем у міжнародній податковій практиці. У країнах із високим рівнем податкового навантаження тривалий час існували механізми акумулювання прибутків у іноземних юрисдикціях із пільговим оподаткуванням, зокрема в офшорних зонах. У результаті цього значна частина доходів залишалася поза межами оподаткування у країнах резидентності власників, що призводило до втрат державних бюджетів.

Саме з метою протидії таким практикам було сформовано концепцію КІК, яка передбачає включення прибутку іноземної компанії до оподаткованого доходу її контролюючого суб'єкта.

Історично першою державою, яка запровадила відповідні правила, стали Сполучені Штати Америки у 1962 році. Надалі цей підхід отримав поширення в більшості економічно розвинених країн. При цьому характерною особливістю зарубіжних моделей є те, що вони переважно орієнтовані на оподаткування корпоративних структур, тоді як застосування аналогічних правил до фізичних осіб є більш обмеженим порівняно з українською практикою [5].

Насамперед правовий статус контрольованої іноземної компанії як юридичної особи визначається відповідно до законодавства тієї держави або території, у якій вона зареєстрована. Водночас у випадках, прямо передбачених Податковим кодексом України, до категорії КІК можуть бути віднесені й іноземні утворення, що не мають статусу юридичної особи, якщо вони відповідають встановленим критеріям.

Об'єктом оподаткування в Україні у межах правил контрольованих іноземних компаній визнається скоригований прибуток такої компанії, який коригується резидентами на наступними напрямками, що схематично представлено на рис. 1.

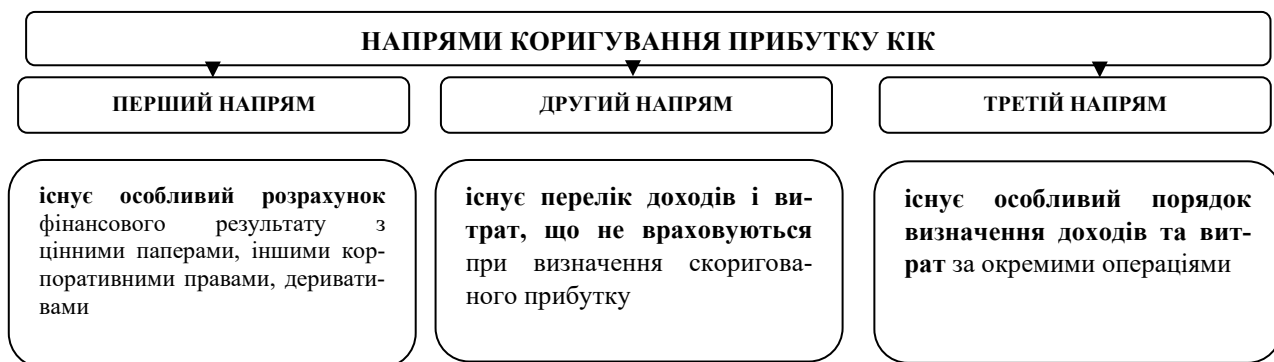

Рис. 1. Напрями коригування прибутку контрольованої іноземної компанії відповідно до вимог ПКУ

Джерело: побудовано авторами на підставі [5, 9]

Об'єкт оподаткування контрольованих іноземних компаній (КІК) формується на основі фінансового результату до оподаткування, визначеного за даними їхньої неконсолідованої фінансової звітності. Першим ключовим напрямом коригування є механізм «кільцевого обліку» (ring-fencing) для операцій із фінансовими інструментами, що передбачає ізольований облік доходів і витрат за цінними паперами та деривативами [13]. Згідно з цією моделлю, від'ємний результат від таких операцій не зменшує загальну базу оподаткування, а переноситься на майбутні періоди, тоді як позитивний результат підлягає негайному включенню до об'єкта оподаткування. Це запобігає штучному заниженню податкової бази через спекулятивні операції, проте створює податкову асиметрію та ускладнює адміністрування, що вимагає впровадження більш гнучких підходів із розмежуванням інвестиційної та спекулятивної діяльності.

Другий напрям коригування реалізує принцип

податкової нейтралізації облікових оцінок, виключаючи з фінансового результату нереалізовані доходи та витрати, такі як переоцінка активів, втрати від участі в капіталі та резерви за сумнівною заборгованістю. Це дозволяє уникнути оподаткування «паперових» прибутків і стабілізує податкову базу незалежно від волатильності ринків, але водночас поглиблює розрив між фінансовим і податковим обліком. Для підвищення ефективності норми доцільною є гармонізація правил із МСФЗ та чітке розмежування реалізованих і нереалізованих результатів із можливістю поступового врахування певних витрат.

Третій напрям коригування спрямований на протидію розмиванню бази оподаткування відповідно до ініціативи BEPS [10]. Він включає обмеження процентних витрат на рівні 30% показника EBITDA, що перешкоджає надмірному борговому фінансуванню всередині груп [14], а також застосування принципу «витягнутої руки» до операцій із пов'язаними нерезидентами.

Незважаючи на позитивний вплив на прозорість, ці норми супроводжуються високими адміністративними витратами та жорстким санкційним механізмом у вигляді автоматичного збільшення прибутку на 30% при ненаданні документації. Оптимізація цього напряму потребує впровадження ризик-орієнтованого підходу,

цифровізації контролю та диференціації санкцій залежно від економічної сутності порушень, що дозволить збалансувати фіскальні інтереси держави із засадами економічної справедливості. Підсумкові умови звільнення прибутку КІК від оподаткування наведено на рис. 2.

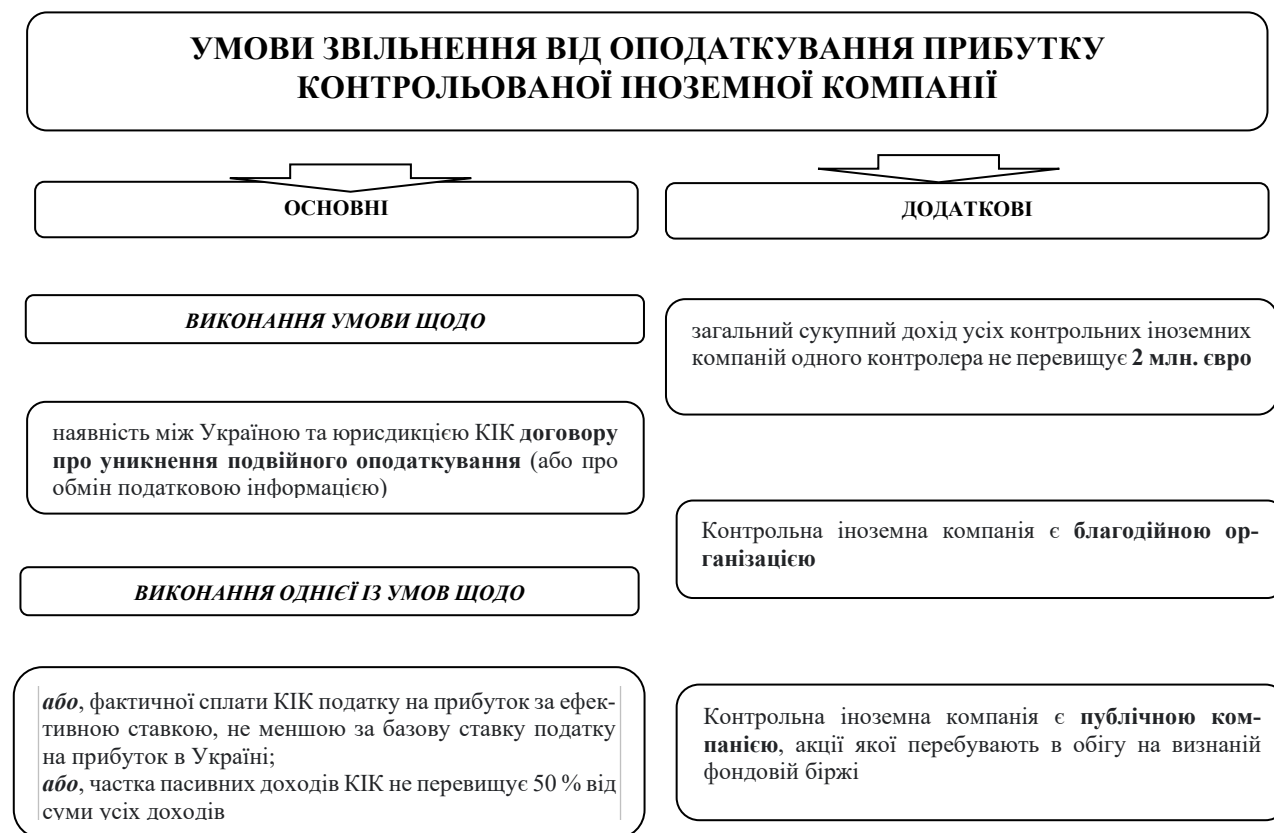

Рис. 2. Умови звільнення від оподаткування прибутку контрольованої іноземної компанії
Джерело: побудовано авторами на підставі [5, 9]

Відповідні положення Податкового кодексу України передбачають можливість звільнення від оподаткування прибутку контрольованої іноземної компанії за умови наявності між Україною та відповідною юрисдикцією міжнародного договору про уникнення подвійного оподаткування або про обмін податковою інформацією. Ця норма відображає інтеграцію національного законодавства у систему міжнародного співробітництва та базується на принципах прозорості й рекомендаціях OECD та ініціативи BEPS, хоча наявність договору не завжди гарантує реальну ефективність обміну даними. Поряд із цим, ПКУ встановлює альтернативні критерії звільнення, пов'язані з рівнем податкового навантаження або структурою доходів, зокрема досягнення ефективної ставки оподаткування не нижче базової в Україні або обмеження частки пасивних доходів рівнем не більше 50% від загального обсягу [9]. Застосування цих показників дозволяє розмежувати реальну господарську діяльність та інструменти агресивного планування, проте потребує уточнення методики розрахунку та запровадження критеріїв економічної присутності (substance). Цифрова трансформація податкового адміністрування дозволяє автоматизувати процес верифікації цих критеріїв через

інтеграцію з міжнародними базами даних та використання алгоритмів великих даних (Big Data) для виявлення аномалій у структурі доходів КІК [6, 7].

Важливим інструментом оптимізації адміністрування є поріг «de minimis», згідно з яким прибуток КІК не оподатковується, якщо сукупний дохід усіх компаній резидента не перевищує 2 млн. євро за звітний період [15, 16]. Це суттєво спрощує діяльність малого бізнесу та дозволяє контролюючим органам зосередити ресурси на великих структурах, але водночас створює ризики штучного дроблення активів, що вимагає впровадження правил консолідації та періодичної індексації ліміту.

Окремо виділяються звільнення для публічних компаній, чії акції перебувають в обігу на визнаних біржах, та організацій із благодійним статусом. Такий підхід базується на концепції ринкової прозорості та підтримки некомерційної діяльності, проте потребує чіткої деталізації переліку визнаних бірж і механізмів підтвердження фактичного використання коштів на гуманітарні цілі.

Отже, діюча система звільнень балансує між фіскальними інтересами держави та необхідністю уникнення подвійного оподаткування, але потребує

подальшого вдосконалення через посилення контролю за фактичною економічною сутністю операцій, прозорістю юрисдикцій та узгодженості з міжнародною практикою ризик-орієнтованого підходу. Основним напрямом розвитку є перехід до повністю цифрової моделі взаємодії між платником податків та державою, що передбачає автоматизацію подання звітів про КІК та використання технологій штучного інтелекту для попереднього аналізу податкових ризиків.

Висновки. Удосконалення системи оподаткування КІК в Україні доцільно здійснювати за такими напрямками. По-перше, необхідно гармонізувати підходи до визначення податкової бази з міжнародними стандартами та спростити методологію її розрахунку. По-друге, доцільно розвивати механізми автоматичного обміну податковою інформацією та цифровізації звітності.

Крім того, важливим є впровадження ризик-орієнтованого підходу до податкового контролю, що дозволить підвищити ефективність адміністрування та

зменшити навантаження на платників податків. Оподакування доходів контрольованих іноземних компаній є важливим інструментом забезпечення податкової прозорості та боротьби з агресивним податковим плануванням. Водночас сучасна система КІК характеризується значною складністю та наявністю низки проблем, пов'язаних із визначенням податкової бази та контролюючих осіб. Подальший розвиток механізму КІК в Україні має здійснюватися на засадах гармонізації з міжнародними стандартами, спрощення процедур, цифровізації та підвищення ефективності податкового контролю.

Декларація щодо використання інструментів

III. Під час підготовки цієї статті автори використовували інструмент штучного інтелекту Google Gemini виключно для уточнення та покращення якості перекладу анотації і редагування літературних джерел. Після використання III автори ретельно перевірили та відредагували текст і несуть повну відповідальність за кінцевий науковий зміст публікації.

Список використаних джерел:

1. Гриненко І., Проскура К. (2024). Правила оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній в Україні. Криміналістика і судова експертиза, (69), С. 593-601. URL: <https://digest.kndise.gov.ua/index.php/KISE/article/view/153/121>.
2. Гуцаленко Л.В., Трохимець Б.В. (2025). Контрольовані іноземні компанії – новий платник податку на прибуток в системі оподаткування в Україні. Інвестиції: практика та досвід. № 9/2025. С. 48-53. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6330/6408>.
3. Гуцаленко Л., Трохимець Б. (2025). Еволюція правил оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 342(3(1)): 150-155. URL: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-22](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-22).
4. Гуцаленко Л., Трохимець Б. (2025). Місце контролю серед передумов оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній в Україні. Економічний вісник Дніпровської політехніки, № 2. С. 141-148. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2025/2/EV20252_141-148.pdf.
5. Зовнішньоекономічна діяльність: облік, контроль та оподаткування : навч. посіб. / Л. В. Кононенко, О. А. Магопєць, Г. Б. Назарова, В. В. Шалімов, Н. С. Шалімова ; за ред. Н. С. Шалімової. Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 548 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/13517>.
6. Кононенко Л. В., Назарова Г. Б., Савченко В. М. (2025). Організація обліку та аудиту у контексті використання новітніх цифрових технологій: сучасний стан, проблеми та перспективи. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. № 18. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-09-03>.
7. Кононенко Л. В., Савченко В. М., Назарова Г. Б. (2025). Обліково-аналітичне забезпечення та оподаткування підприємництва у зовнішньоекономічній діяльності: проблеми та перспективи розвитку. Науковий вісник Львівської академії. Серія: Економіка, менеджмент та право. Вип. 9. С. 31–40. DOI: <https://doi.org/10.33251/2707-8620-2025-9-31-40>
8. Негода Ю., Долженко І. (2026). Оподаткування та облік прибутку контрольованих іноземних компаній і України: адаптація до стандартів ЄС. Економіка та суспільство, (84). URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7676>.
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
10. OECD, Recognising progress and reducing burdens in the BEPS minimum standards, OECD, 2025 URL: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-issues/beps/note-on-burden-reduction-in-the-beps-minimumstandards.pdf>. Milyausha R. Pinskaya, Nina I. Malis & Nicolai S. Milogolov. Rules of Taxation of Controlled Foreign Companies: A Comparative Study. URL: https://www.researchgate.net/publication/287707468_Rules_of_Taxation_of_Controlled_Foreign_Companies_A_Comparative_Study.
11. Uchman Jacek. The taxation of controlled foreign corporations' income and its selected consequences. (2020). Optimum. Economic Studies. 4 (102). 2020. 3-14. URL: <https://optimum.uwb.edu.pl/index.php/osj/article/view/410/268>
12. Organisation for Economic Co-operation and Development. Ring-Fencing Mining Income: A Toolkit for Tax Administrators and Policymakers. Paris : OECD Publishing, 2025. 80 p. URL:

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/07/ring-fencing-mining-income_5404dcb9/176481fc-en.pdf

13. Organisation for Economic Co-operation and Development. Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments. Action 4 – 2016 Update. Paris : OECD Publishing, 2016. 208 p. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2016/12/limiting-base-erosion-involving-interest-deductions-and-other-financial-payments-action-4-2016-update_g1g745d0/9789264268333-en.pdf

14. Organisation for Economic Co-operation and Development. Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two). Paris : OECD Publishing, 2023. URL: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/global-minimum-tax/faqs-on-model-globe-rules.pdf>

15. Organisation for Economic Co-operation and Development. Administrative Guidance on Global Anti-Base Erosion Rules (Pillar Two). Paris : OECD Publishing, 2023. URL: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/global-minimum-tax/administrative-guidance-global-anti-base-erosion-rules-pillar-two-july-2023.pdf>

References:

1. Hrynenko, I., & Proskura, K. (2024). Pravyla opodatkuvannia prybutku kontrolovanykh inozemnykh kompanii v Ukraini [Rules of taxation of profits of controlled foreign companies in Ukraine]. *Kryminalistyka i sudova ekspertyza – Criminalistics and Forensic Examination*, No. 69, pp. 593–601. Retrieved from: <https://digest.kndise.gov.ua/index.php/KISE/article/view/153/121> [in Ukrainian].

2. Hutsalenko, L.V., & Trokhymets, B.V. (2025). Kontrolovani inozemni kompanii – novyi platnyk podatku na prybutok v systemi opodatkuvannia v Ukraini [Controlled foreign companies as a new taxpayer in the profit taxation system in Ukraine]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, No. 9, pp. 48–53. Retrieved from: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6330/6408> [in Ukrainian].

3. Hutsalenko, L., & Trokhymets, B. (2025). Evoliutsiia pravyl opodatkuvannia prybutku kontrolovanykh inozemnykh kompanii [Evolution of taxation rules for controlled foreign companies]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky – Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 342(3(1)), pp. 150–155. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-22](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-22) [in Ukrainian].

4. Hutsalenko, L., & Trokhymets, B. (2025). Mistse kontroliu sered peredumov opodatkuvannia prybutku kontrolovanykh inozemnykh kompanii v Ukraini [The role of control among the prerequisites for taxation of controlled foreign companies in Ukraine]. *Ekonomichniy visnyk Dniprovskoi politekhniki – Economic Bulletin of Dnipro Polytechnic*, No. 2, pp. 141–148. Retrieved from: https://ev.nmu.org.ua/docs/2025/2/EV20252_141-148.pdf [in Ukrainian].

5. Kononenko, L.V., Mahopets, O.A., Nazarova, H.B., Shalimov, V.V., & Shalimova, N.S. (2023). Zovnishnoekonomichna diialnist: oblik, kontrol ta opodatkuvannia [Foreign economic activity: accounting, control and taxation]. *Kropyvnytskyi: TsNTU*. Retrieved from: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/13517> [in Ukrainian].

6. Kononenko, L.V., Nazarova, H.B., & Savchenko, V.M. (2025). Orhanizatsiia obliku ta audytu u konteksti vykorystannia novitnykh tsyfrovnykh tekhnolohii: suchasnyi stan, problemy ta perspektyvy [Organization of accounting and auditing in the context of modern digital technologies: current state, problems and prospects]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: ekonomika ta upravlinnia – Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*, No. 18. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-09-03> [in Ukrainian].

7. Kononenko, L.V., Savchenko, V.M., & Nazarova, H.B. (2025). Oblikovo-analitychne zabezpechennia ta opodatkuvannia pidpriemnytstva u zovnishnoekonomichnii diialnosti: problemy ta perspektyvy rozvytku [Accounting and analytical support and taxation of entrepreneurship in foreign economic activity: problems and prospects]. *Naukovyi visnyk Lotnoi akademii. Seriya: ekonomika, menezhment ta pravo – Scientific Bulletin of Flight Academy. Series: Economics, Management and Law*, Issue 9, pp. 31–40. DOI: <https://doi.org/10.33251/2707-8620-2025-9-31-40> [in Ukrainian].

8. Nehoda, Yu., & Dolzhenko, I. (2026). Opodatkuvannia ta oblik prybutku kontrolovanykh inozemnykh kompanii v Ukraini: adaptatsiia do standartiv YeS [Taxation and accounting of profits of controlled foreign companies in Ukraine: adaptation to EU standards]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, №. 84. Retrieved from: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7676>

9. Verkhovna Rada of Ukraine. (2010). Podatkovyi kodeks Ukrainy № 2755-VI (zi zminamy i dopovnenniamy) [Tax Code of Ukraine]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> [in Ukrainian].

10. OECD. (2025). Recognising progress and reducing burdens in the BEPS minimum standards. Retrieved from: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-issues/beps/note-on-burden-reduction-in-the-beps-minimumstandards.pdf>

11. Pinskaya, M.R., Malis, N.I., & Milogolov, N.S. Rules of taxation of controlled foreign companies: A comparative study. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/287707468_Rules_of_Taxation_of_Controlled_Foreign_Companies_A_Comparative_Study.

12. Uchman, J. (2020). The taxation of controlled foreign corporations' income and its selected consequences.

Optimum. Economic Studies, No. 4 (102), pp. 3–14. Retrieved from: <https://optimum.uwb.edu.pl/index.php/osj/article/view/410/268>.

13. OECD. (2025). Ring-Fencing Mining Income: A Toolkit for Tax Administrators and Policymakers. Paris: OECD Publishing. Retrieved from: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/07/ring-fencing-mining-income_5404dcb9/176481fc-en.pdf

14. OECD. (2016). Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments. Action 4 – 2016 Update. Paris: OECD Publishing. Retrieved from: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2016/12/limiting-base-erosion-involving-interest-deductions-and-other-financial-payments-action-4-2016-update_g1g745d0/9789264268333-en.pdf

15. OECD. (2023). Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two). Paris: OECD Publishing. Retrieved from: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/global-minimum-tax/faqs-on-model-globe-rules.pdf>

16. OECD. (2023). Administrative Guidance on Global Anti-Base Erosion Rules (Pillar Two). Paris: OECD Publishing. Retrieved from: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/global-minimum-tax/administrative-guidance-global-anti-base-erosion-rules-pillar-two-july-2023.pdf>

Дата надходження статті: 27.03.2026 р.

Дата прийняття статті до друку: 20.04.2026 р.

Дата публікації (оприлюднення) статті: 12.05.2026 р.

Стаття поширюється на умовах ліцензії Creative Commons Attribution License International CC-BY.